

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	447
Land:	Rusland
Kilde:	Udlændingestyrelsen
Titel:	Statsborgerskabsforhold i SNG-landene
Udgivet:	11. september 2015
Optaget på baggrundsmaterialet:	24. maj 2017

Dato: den 11. september 2015

Statsborgerskabsforhold i SNG-landene

Indhold

Problemformulering (baggrund og indhold).....	2
Sovjetisk statsborgerskab	2
Rusland/Den Russiske Føderation	3
Nationalitet vs. Statsborgerskab	3
Dobbelt statsborgerskab.....	3
Opnåelse af statsborgerskab i Den Russiske føderation	5
Russisk statsborgerskab for tidligere sovjetborgere	6
Bopælsregistrering	6
Armenien	11
Nationalitet vs. Statsborgerskab	12
Dobbelt statsborgerskab.....	12
Opnåelse af statsborgerskab i Armenien	13
Armensk statsborgerskab for tidligere sovjetborgere	13
Ukraine.....	15
Nationalitet vs. Statsborgerskab	15
Dobbelt statsborgerskab.....	15
Opnåelse af statsborgerskab i Ukraine	17
Ukrainsk statsborgerskab for tidligere sovjetborgere:	19
Statsborgerskabsforhold i de frosne konflikter:	20

Problemformulering (baggrund og indhold)

Dette notat er udarbejdet med henblik på at opdatere oplysningerne omhandlende statsborgerskabsforholdene i det tidligere Sovjetunionen.

Notatet indeholder ingen praksisanbefalinger og hævdes ikke at være udtømmende. Hvis en bestemt begivenhed, person eller organisation ikke er nævnt i notatet, betyder det ikke, at begivenheden ikke har fundet sted eller, at den person eller organisation ikke eksisterer.

Oplysningerne i notatet afspejler ikke nødvendigvis Udlændingestyrelsens holdning.

Sovjetisk statsborgerskab

Alle borgere i det tidligere Sovjetunionen, uanset deres etnicitet, øvrige familieforhold og bopæl, havde sovjetisk statsborgerskab. Alle fik udstedt et sovjetisk indenrigspas som personlig dokumentation, der blev brugt bl.a. til bopælsregistrering. Færre havde et sovjetisk udenrigspas.

For at blive sovjetisk statsborger skulle man enten være født af sovjetiske forældre eller, hvis man var udlænding, udfylde en ansøgning om sovjetisk statsborgerskab, der krævede, at man gjorde afkald på et evt. andet statsborgerskab. Sovjetunionen anerkendte dermed ikke dobbelt statsborgerskab¹.

Med opløsningen af Sovjetunionen den 31. december 1991 bortfaldt grundlaget for det sovjetiske statsborgerskab. Samtidig med Sovjetunionens fald oprettede man et noget løsere mellemstatsligt samarbejde mellem de nu uafhængige stater kaldet Sammenslutningen af Uafhængige Stater, der på dansk bliver forkortet med det russiske akronym SNG². Sammenslutningen bliver på engelsk oversat til CIS (the Commonwealth of Independent States).

Samtlige SNG-stater havde enten allerede indført eller indførte kort tid efter egne statsborgerlove. Aserbajdsjan havde således allerede indført en aserbajdsjansk statsborgerlov med virkning fra januar 1991 (og før landet erklærede sig selvstændigt), Hviderusland med virkning fra december 1991, Georgien med virkning fra juni 1991 og med revision i marts 1993, Kasakhstan med virkning fra marts 1992 og med revision i 1995, Kirgisistan vedtog loven i december 1991, og reviderede den i foråret 1993, Moldova i juni 1991, Tadsjikistan i juni 1991, Ukraine i oktober 1991, Rusland i november 1991 med virkning fra 6. februar 1992, Turkmenistan i oktober 1992, Usbekistan i juli 1992, medens Armenien først vedtog en statsborgerlov i november 1995. Forud for disse datoer kan der ikke tales om f.eks. et aserbajdsjansk eller russisk statsborgerskab.

SNG-staterne indførte ved indførelsen af deres statsborgerskabslove princippet om "zero option", hvilket betød, at man automatisk blev statsborger i den nye stat, hvor man havde permanent bopælsregistrering, hvis man i så fald ikke protesterede mod dette³. Denne

¹ The Center for the Study of Democracy, University of California, Irvine: Trends in Citizenship Policies of the 15 Former Soviet Union Republics: Conforming the World Culture or Following National Identity? March 30, 2006:

<http://www.democracy.uci.edu/files/docs/conferences/grad/makaryanpaper.pdf> p. 3

² på russisk: Содружество Независимых Государств, СНГ

³ Landinfo: Armenia: Etniske armeneres muligheder til statsborgerskab uten å ha bodd i Armenia (17. desember 2010) http://www.landinfo.no/asset/1508/1/1508_1.pdf s. 1

forordning blev indført, eftersom man ikke som sovjetisk statsborger havde et dokument, der dokumenterede ens direkte tilknytning til en bestemt delrepublik.

De baltiske stater, som ikke efterfølgende blev medlemmer af SNG, vedtog også egne statsborgerlove, der dog på væsentlige punkter adskilte sig fra de øvrige staters, bl.a. i spørgsmålet om statsborgerskab til etniske russere.

Rusland/Den Russiske Føderation

Nationalitet vs. Statsborgerskab

I Rusland benytter man ordet statsborgerskab (*grazhdanstvo/гражданство*) til at beskrive en persons tilhørsforhold til en given stat. Dette står umiddelbart i modsætning til den internationale praksis, der oftest betegner dette forhold nationalitet (*Nationality*). I den russiske diskurs beskriver ordet nationalitet (*natsionalnost/национальность*) en persons etniske tilhørsforhold⁴. Derfor vil en person født og opvokset i den russiske republik Tjetjenien ifølge russisk lov typisk have russisk statsborgerskab, men være tjetjensk af nationalitet.

Information om nationalitet bliver kun skrevet ind i følgende dokumenter: fødselsattest, ægteskabsattest, skilsmisseattest, navneændringsattest samt dødsattest. Meddelelse om nationalitet i disse dokumenter er frivilligt og bliver kun tilføjet, såfremt dette ønskes af den pågældende borger⁵.

Dobbelt statsborgerskab

Rusland fik sin første statsborgerskabslov d. 28. november 1991, og den trådte først i kraft d. 6. februar 1992. Retten til dobbelt statsborgerskab blev skrevet ind i forfatningen fra 1993:

"En statsborger af Den Russiske Føderation kan have statsborgerskab i en fremmed stat (dobbelt statsborgerskab) i overensstemmelse med den føderale lovgivning eller med internationale traktater indgået af Den Russiske Føderation⁶."

⁴ Country Report: Russia, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory. July 2012: <http://eudo-citizenship.eu/docs/CountryReports/Russia.pdf> p.1-2

⁵ Country Report: Russia, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory. July 2012: <http://eudo-citizenship.eu/docs/CountryReports/Russia.pdf> p. 22

Ydermere fremgår det af den russiske føderale lov om statsborgerskab, artikel 6 stk. 1 og 2:

"Artikel 6, Dobbelt statsborgerskab

1. En statsborger i Den Russiske Føderation, som også har et andet statsborgerskab, anses af Den Russiske Føderation kun som borger i Den Russiske Føderation, undtagen i tilfælde hvor Den Russiske Føderation har indgået internationale aftaler eller af føderale lov.

2. En russisk statsborgers opnåelse af et andet statsborgerskab medfører ikke ophør af statsborgerskab i Den Russiske Føderation⁷."

Derudover står der i loven om statsborgerskab, artikel 13 om naturalisation, at en person, som ansøger om russisk statsborgerskab, er nødt til at afgive sit indeværende statsborgerskab såfremt dette er muligt:

"Artikel 13. Naturalisation i Den Russiske Føderation i henhold til den generelle procedure

Udenlandske statsborgere og statsløse personer, der er fyldt atten år og er myndige, kan ansøge om optagelse af statsborgerskab i Den Russiske Føderation i henhold til den generelle procedure, forudsat at de pågældende borgere og personer:

[...]

d) har henvendt sig til den befuldmægtigede myndighed i en fremmed stat med meddelelse om ophævelse af indeværende statsborgerskab. Ophævelsen af et andet statsborgerskab er ikke påkrævet, hvis det er fastsat ved en international traktat indgået af Den Russiske Føderation eller den nuværende føderale lov eller hvis ophævelsen af andet statsborgerskab ikke er muligt på grund af årsager, der ligger uden for personens kontrol⁸."

⁶Den Russiske Føderations Forfatning, kapitel 2, artikel 62 i originaludgave: Конституция Российской Федерации, глава 2, Права и свободы человека и гражданина: Статья 62, 1. Гражданин Российской Федерации может иметь гражданство иностранного государства (двойное гражданство) в соответствии с федеральным законом или международным договором Российской Федерации. <http://www.constitution.ru/10003000/10003000-4.htm>

⁷Федеральный закон от 31.05.2002 N 62-ФЗ, (ред. от 31.12.2014), "О гражданстве Российской Федерации": "Глава I. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ [...] Статья 6. Двойное гражданство

1. Гражданин Российской Федерации, имеющий также иное гражданство, рассматривается Российской Федерацией только как гражданин Российской Федерации, за исключением случаев, предусмотренных международным договором Российской Федерации или федеральным законом.

2. Приобретение гражданином Российской Федерации иного гражданства не влечет за собой прекращение гражданства Российской Федерации".

http://www.consultant.ru/popular/civic/34_1.html

⁸Føderal lov af 31.05.2002 n 62-f3 (med tillæg af 31.12.2014) om statsborgerskab i den Russisk Føderation, kapital 2, artikel 13 i originaludgave: Федеральный закон от 31.05.2002 N 62-ФЗ, (ред. от 31.12.2014), "О гражданстве Российской Федерации": Глава II. Приобретение гражданства российской федерации [...] "Статья 13. Прием в гражданство Российской Федерации в общем порядке

1. Иностранцы граждане и лица без гражданства, достигшие возраста восемнадцати лет и обладающие дееспособностью, вправе обратиться с заявлениями о приеме в гражданство Российской Федерации в общем порядке при условии, если указанные граждане и лица: [...] г) обратились в полномочный орган иностранного государства с заявлениями об отказе от имеющегося у них иного гражданства. Отказ от иного гражданства не требуется, если это

På baggrund af dette må det derfor udledes, at retten til dobbelt statsborgerskab kun tilkommer russiske statsborgere, der erhverver sig et andet statsborgerskab, og altså ikke er muligt for ikke-russiske statsborgere at erhverve sig et russisk statsborgerskab uden at frasige sig sit gamle statsborgerskab.

Efter opløsningen af Sovjetunionen d. 31. december 1991 og frem til den 31. december 2000 havde personer, som ikke havde opnået statsborgerskab i nogle af de postsovjetske republikker, en speciel status i Rusland som "statsborgere fra det tidligere USSR". Det var først efter d. 31. december 2000, at disse personer blev anset som statsløse. Det, ikke at være formelt registreret i Rusland, hvad enten det er som statsborger eller statsløs, fratager denne person fundamentale sociale rettigheder, idet medicinsk hjælp, sygesikring og pension forudsætter, at man er formelt registreret som statsborger. Uden en registrering kan man heller ikke eje en ejendom eller blive gift⁹.

Opnåelse af statsborgerskab i Den Russiske føderation

Fra 1991 til 2000 var registrering den mest hyppige måde at opnå russisk statsborgerskab på. En person, der var født i Sovjetunionen kunne ved en simpel naturaliseringsprocedure få russisk statsborgerskab, hvis vedkommende havde boet i en sovjetrepublik fra d. 1. september 1991 og ikke var statsborger i den pågældende republik.

D. 1. juli 2002 indførte Rusland en ny statsborgerskabslov med henblik på at bringe lovgivningen på linje med de forfatningsmæssige standarder. Dette bevirkede, at reglerne for at opnå russisk statsborgerskab blev skærpet:

"Artikel 11. Begrundelse for erhvervelse af statsborgerskab i Den Russiske Føderation

Statsborgerskab i Den Russiske Føderation erhverves:

a) ved fødslen;

b) ved opnåelse af naturalisation i Den Russiske Føderation;

c) ved genvinding af statsborgerskab i Den Russiske Føderation;

d) af andre grunde, som følge af føderal lov eller internationale traktater indgået af Den Russiske Føderation¹⁰."

Ifølge artikel 13 kan en udenlandsk statsborger eller en statsløs erhverve sig et russisk statsborgerskab, hvis vedkommende:

предусмотрено международным договором Российской Федерации или настоящим Федеральным законом либо если отказ от иного гражданства невозможен в силу не зависящих от лица причин;" http://www.consultant.ru/popular/civic/34_2.html

⁹ Country Report: Russia, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory. July 2012: <http://eudo-citizenship.eu/docs/CountryReports/Russia.pdf> p. 11-12

¹⁰Føderal lov af 31.05.2002 n 62-f3 (med tillæg af 31.12.2014) om statsborgerskab i den Russiske Føderation, kapitel 2, artikel 11 i originaludgave: Федеральный закон от 31.05.2002 N 62-ФЗ, (ред. от 31.12.2014), "О гражданстве Российской Федерации", Глава II. приобретение гражданства российской федерации: Статья 11. Основания приобретения гражданства Российской Федерации. Гражданство Российской Федерации приобретается: а) по рождению; б) в результате приема в гражданство Российской Федерации; в) в результате восстановления в гражданстве Российской Федерации; г) по иным основаниям, предусмотренным настоящим Федеральным законом или международным договором Российской Федерации:

http://www.consultant.ru/popular/civic/34_2.html#p145

1. *"har været bopælsregistreret i Den Russiske Føderation i en femårig periode.*
2. *overholder den russiske forfatning og lovgivning*
3. *har en lovlig indkomstkilde*
4. *frasier sig deres nuværende statsborgerskab, hvis muligt*
5. *taler og forstår det russiske sprog¹¹."*

Russisk statsborgerskab for tidligere sovjetborgere

Den russiske statsborgerskabslov fra 2002 giver yderligere tidligere sovjetborgere mulighed for at blive russiske statsborgere uden at opfylde reglen om bopælsregistrering, såfremt man i mindst 3 år har været i tjeneste i Den Russiske Føderations væbnede styrker, militærenheder eller andre styrker på kontraktbasis¹².

Reglen om ikke at opfylde kravet om bopælsregistrering gælder også, hvis:

"b) man har været statsborger i USSR og har boet og bor i de tidligere sovjetrepublikker og ikke er blevet statsborger i disse nye stater og som resultat heraf er blevet statsløs¹³."

I 2012 mente Ruslands Føderale Migrationstjeneste, at der stadig var i omegnen af 680.000 mennesker, der kun havde deres gamle sovjetiske pas. De fleste af disse mennesker skønnes dog at være hjemløse.

Bopælsregistrering

Bopælsregistreringen i Sovjetunionen, også kaldet Propiska-system (Прописка), medførte, at de sovjetiske myndigheder skulle give landes borgere tilladelse til blive registreret. Dette betød, at de sovjetiske myndigheder i realiteten bestemte, hvor en bestemt borger skulle være bopælsregistreret. Efter Sovjetunionens opløsning indførte man i Rusland en noget mere liberal lovgivning på området, der betød, at det såkaldte propiska-system blev afviklet.

Man indførte således en paragraf i den russiske forfatning af 1993, hvor borgernes rettigheder bliver beskrevet i artikel 27:

1. *"Enhver, der befinder sig lovligt inden for Den Russiske Føderations territorium, har ret til at bevæge sig frit og frit vælge sit opholds- og bopælssted.*

¹¹ Føderal lov af 31.05.2002 n 62-f3 (med tillæg af 31.12.2014) om statsborgerskab i den Russisk Føderation, kapitel 2, artikel 13 i originaludgave: Федеральный закон от 31.05.2002 N 62-ФЗ, (ред. от 31.12.2014), "О гражданстве Российской Федерации": Глава II. Приобретение гражданства российской федерации: Статья 13. Прием в гражданство Российской Федерации в общем порядке: http://www.consultant.ru/popular/civic/34_2.html

¹² Country Report: Russia, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory. July 2012: <http://eudo-citizenship.eu/docs/CountryReports/Russia.pdf> p.16

¹³ Føderal lov af 31.05.2002 n 62-f3 (med tillæg af 31.12.2014) om statsborgerskab i den Russisk Føderation, kapitel 2, artikel 14 i originaludgave: Федеральный закон от 31.05.2002 N 62-ФЗ, (ред. от 31.12.2014), "О гражданстве Российской Федерации", Глава II. приобретение гражданства российской федерации: Статья 14. Прием в гражданство Российской Федерации в упрощенном порядке, 1. [...] б) имели гражданство СССР, проживали и проживают в государствах, входивших в состав СССР, не получили гражданства этих государств и остаются в результате этого лицами без гражданства; http://www.consultant.ru/popular/civic/34_2.html

2. *Enhver kan frit forlade Den Russiske Føderation. En statsborger af Den Russiske Føderation har ret til frit at vende tilbage til Den Russiske Føderation*¹⁴

Det russiske registreringssystem er inddelt i to registreringskategorier:

- Permanent bopælsregistrering (også kaldet Propiska¹⁵)
- Midlertidig bopælsregistrering

Permanent såvel som midlertidig bopælsregistrering bliver administreret af Den Føderale Migrationstjeneste, FMS. En person, der flytter sin permanente bopælsregistrering, skal meddele flytning til FMS inden 7 dage, hvorimod man skal registrere sig inden for 90 dage, hvis man skal registrere sig midlertidigt. Enhver registrering af flytning, midlertidig såvel som permanent registrering skal ske hos den regionale migrationstjeneste kaldet UMFS¹⁶

Når man henvender sig til UMFS for at registre sig midlertidigt, skal man aflevere følgende dokumenter:

1. Identitetsdokument (indenrigs- eller udenrigspas)
2. Ansøgningsskema om midlertidig bopælsregistrering
3. Dokument, der danner grundlag for midlertidigt ophold på en bopæl (lejekontrakt (fræmleje), socialt lejemål, et dokument med statslig registrering om retten til bolig, eller en erklæring fra den person, som giver borgeren ret til bopælen)¹⁷.

Perioden for midlertidig bopælsregistrering bliver bestemt ved fælles aftale mellem ansøgeren og:

- Ejeren (ejerne) af bopælen;
- Bestyrelsen af boligkomplekset, hvis medlemmerne ikke er ejere af bopælen;
- Lejer og alle der bor sammen med vedkommende – myndige personer i familien (herunder også midlertidigt fraværende familiemedlemmer) - i tilfælde af midlertidig bopælsregistrering på en bopæl tilhørende staten eller kommunen.

Dette betyder, at der lovgivningsmæssigt ikke er nogen begrænsning på, hvor lang tid man kan være midlertidigt bopælsregistreret et sted¹⁸.

¹⁴ Den Russiske Føderations Forfatning, kapitel 2, artikel 27 i originaludgave: Конституция Российской Федерации, глава 2, Права и свободы человека и гражданина: Статья 27, 1. . Каждый, кто законно находится на территории Российской Федерации, имеет право свободно передвигаться, выбирать место пребывания и жительства.

2. Каждый может свободно выезжать за пределы Российской Федерации. Гражданин Российской Федерации имеет право беспрепятственно возвращаться в Российскую Федерацию.. <http://www.constitution.ru/10003000/10003000-4.htm>

¹⁵ Vær opmærksom på, at de fleste russere stadig den dag i dag refererer til det nuværende bopælsregistreringssystem som Propiska-systemet.

¹⁶ På russisk: УМФС – Управление федеральной миграционной службы

¹⁷ FMC: Midlertidig og permanent registrering af borgere i Den Russiske Føderation, 13.07.2015: ФМС: Регистрационный учет граждан Российской Федерации по месту пребывания и по месту жительства в пределах Российской Федерации:

http://www.fms.gov.ru/government_services/regrf/

¹⁸ Legalmap.ru, Временная регистрация по месту пребывания, На какой срок осуществляется

Det nye registreringssystem medførte, at folk blev registreret i såkaldte "gummilejligheder"¹⁹, hvor flere hundrede folk kunne være registreret uden at bo der. Dette gav de russiske myndigheder problemer med at lokalisere både russiske statsborgere men også udlændinge, hvilket ifølge myndighederne viste sig at være et problem, hvis man skulle finde kriminelle, skattesvindlere og militærunddragere²⁰.

Ifølge FMS fandtes der i slutningen af år 2013 over 10.000 gummilejligheder, hvor omkring 500.000 personer var registreret heriblandt udlændinge. Dette førte til at man indførte strengere kontrol med antallet af registrerede personer per lejlighed, samt indførte straffe for ejere af lejligheder, hvis vedkommende havde såkaldte "fiktive registrerede" på deres adresse²¹.

Dog har den nye lovændring ikke medført nogen begrænsning i antallet af registrerede personer på en bopæl. Der er dog indført en bødestraf, hvis man har registreret en fiktiv person på adressen²².

Sygesikring

I Rusland har alle statsborgere ret til gratis sundhedsydelser og lægehjælp. Denne ret er indskrevet i den russiske forfatnings artikel 41, som lyder:

"Artikel 41

1. Enhver har ret til sundhedsydelser og lægehjælp. Lægehjælp i statslige og kommunale sundhedsinstitutioner er gratis for borgerne ved hjælp af midler fra det respektive budget, forsikringsindbetalinger og andre indtægter²³.

Den offentlige sygesikring i Rusland bliver kaldt OMS²⁴. For at få adgang til den offentlige sygesikring, skal man erhverve sig en såkaldt polis OMS, som svarer til det gule danske sygesikringsbevis.

Polis OMS er det dokument, der garanterer ens gratis lægehjælp overalt i Den Russiske Føderation uanset køn, alder, bopæl og social

регистрация граждан по месту пребывания в жилых помещениях?

<http://legalmap.ru/articles/ap/register/vremennaya/>

19 På russisk kaldet: Резиновые квартиры

²⁰ Country Report: Russia, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory. July 2012:

<http://eudo-citizenship.eu/docs/CountryReports/Russia.pdf> p. 23

²¹ Newsland. 15.01.2014, ФМС выявила более 10 тысяч "резиновых квартир" в России:

<http://newsland.com/news/detail/id/1306516/>

²² Pravoved.ru, hvor mange må være registreret i en lejlighed?, Правовед.ру, Сколько человек можно временно зарегистрировать в одной квартире?

<https://pravoved.ru/question/556230/>

²³ Den Russiske Føderations Forfatning, kapitel 2, artikel 41 i originaludgave: Конституция Российской Федерации, глава 2, Права и свободы человека и гражданина: Статья 41, 1. Каждый имеет право на охрану здоровья и медицинскую помощь. Медицинская помощь в государственных и муниципальных учреждениях здравоохранения оказывается гражданам бесплатно за счет средств соответствующего бюджета, страховых взносов, других поступлений.

<http://www.constitution.ru/10003000/10003000-4.htm>

²⁴ På Russisk: Обязательное медицинское страхование

status i henhold til det såkaldte grundlæggende program for obligatorisk sygeforsikring (OMS), beskrevet i pkt. 1 i art. 45 i den føderale lov af 29.11.2010 № 326-FZ "Om Obligatorisk sygesikring i Den Russiske Føderation"²⁵

I henhold til den føderale lov "om obligatorisk sygesikring i Den Russiske Føderation" af 29.11.2010 № 326-FZ fra d. 1. januar 2011, kan enhver borger frit vælge forsikringsselskab, som udsteder polis OMS²⁶.

For at få udstedt polis OMS, skal man have følgende papirer:

"For børn, der er russiske statsborgere, har en statslig fødselsregistrering, men ikke er fyldt 14 år:

- Fødselsattest
- Identitetsdokument fra en juridisk barnerepræsentant
- SNILS²⁷ (hvis tilgængelig)

For russiske statsborgere der er 14 år eller ældre:

- Identitetsdokument (pas på en borger i Den Russiske Føderation, et midlertidigt identitetskort for russiske borgere, der bliver udstedt for den periode, man får lavet et pas);
- SNILS (hvis tilgængeligt);

For personer, der har ret til sundhedsydelse i henhold til den føderale lov "om Flygtninge":

- Flygtningecertifikat eller et certifikat for behandlingen af en ansøgning om flygtningestatus vedrørende sagens realitet, eller en kopi af en klag over afgørelsen om at fratage vedkommende flygtningestatus med en notits om, at FMS vil behandle klagen;

For udenlandske statsborgere med fast bopæl i Den Russiske Føderation

- Pas eller andet identitetsdokument, godkendt ved føderale lovgivning eller anerkendt i overensstemmelse med internationale traktater indgået af Den Russiske Føderation;
- Opholdstilladelse;
- SNILS (hvis tilgængeligt);

For statsløse personer med permanent bopæl i Den Russiske Føderation

- Dokument anerkendt i internationale traktater for Den Russiske Føderation som identitetsdokument for en statsløs;
- opholdstilladelse;
- SNILS (hvis tilgængeligt);

For udenlandske statsborgere midlertidigt bosiddende i Den Russiske Føderation

- pas eller andet identitetsdokument, godkendt ved føderale lovgivning eller anerkendt i overensstemmelse med internationale traktater indgået af Den Russiske Føderation;

25 Moskvas OMS-byfond, modtagelse af polis: Московский городской фонд обязательного медицинского страхования, получение полиса: <http://www.mgfoms.ru/chastnye-lica/poluchenie-polisa>

26 Rosno sygeforsikring, Regler for at få udstedt polis OMS i Moskva: Росно Медицинское страхование, порядок получения полиса ОМС в Москве: http://rosno-ms.ru/polis_oms/overview

27 SNILS, På Russisk: СНИЛС – Страховой номер индивидуального лицевого счёта. Er forsikringsnummeret fra den obligatoriske pensionsforsikring.

- SNILS (hvis tilgængeligt);

For statsløse, der er midlertidigt bosiddende i Den Russiske Føderation

- Dokument anerkendt i internationale traktater for Den Russiske Føderation som identitetsdokument for en statsløs
- Eller et dokument, der er udstedt af Den Russiske Føderation til en statsløs, der ikke har dokumenter, der beviser hans identitet;
- SNILS (hvis tilgængeligt)²⁸;

²⁸ Moskvas OMS-byfond, Dokumenter til ansøgning: Московский городской фонд обязательного медицинского страхования, документы к заявлению: <http://www.mgfoms.ru/chastnye-lica/poluchenie-polisa/documenti>

Armenien

Lige siden Sovjetunionens opløsning har spørgsmålet om statsborgerskab fyldt meget i det politiske liv i Armenien. Dette skyldes to grundlæggende faktorer: 1) landets relative lille størrelse både demografisk såvel som geografisk, 2) konflikten med nabolandet Aserbajdsjan om eksklaven²⁹ Nagorno-Karabakh. Man har derfor fra politisk hold prioriteret at få et godt forhold til landets store diaspora. Dette forhold gør Armeniens statsborgerskabslovgivning til et af de mest liberale blandt de postsovjetske lande. Etniske armeniere nyder særlige gunstige vilkår for få statsborgerskab i Armenien. Det etniske forhold bliver nævnt i artikel 1 i den armenske lov om statsborgerskab³⁰:

"Article 1: Citizenship of the Republic of Armenia ("RA").

[...]

Every person in the Republic of Armenia has a right to acquire citizenship as set forth by law. A person of

Armenian ethnicity may acquire RA citizenship pursuant to a simplified procedure³¹."

²⁹ Nagorno-Karabakh er en enklave i forhold til Aserbajdsjan, men en eksklave i forhold til Armenien. Da Nagorno-Karabakh beskrives ud fra Armenien, bliver territoriet kaldt en eksklave i denne rapport.

³⁰ Landinfo: Armenia: Statsborgerskab (5. juni 2012)
http://www.landinfo.no/asset/2085/1/2085_1.pdf s. 5

³¹ Law on Citizenship (1995, as amended 2007), CHAPTER 1: General Provisions, Article 1: Citizenship of the Republic of Armenia ("RA"). <http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/oeur/lxwearm.htm>

Nationalitet vs. Statsborgerskab

Som i Rusland skelner Armenien på samme måde mellem ordene Nationalitet (ազգություն) og Statsborgerskab (Քաղաքացիություն), hvor nationalitet refererer til en persons etniske tilhørsforhold, og statsborgerskab refererer til en persons tilhørsforhold til en bestemt stat³².

Dobbelt statsborgerskab

Siden Armeniens selvstændighed i 1991 har et af de store spørgsmål i debatten om statsborgerskab omhandlet retten til dobbelt statsborgerskab. I april 1995 blev det dog besluttet af landets højesteret, at det ikke var muligt at opnå dobbelt statsborgerskab som armensk statsborger. Det skal nævnes, at loven fra 1995 var uklart formuleret i forhold til at afsige sit tidligere statsborgerskab. Grunden til, at man ikke ville anerkende dobbelt statsborgerskab, var en frygt fra de armenske myndigheders side for, at dobbelt statsborgerskab vil betyde at mange armeniere ville unddrage sig militærtjeneste i en tid, hvor Armenien var i en væbnet konflikt med nabostaten Aserbajdsjan om Nagorno-Karabakh³³.

I 2007 ændrede Armenien dog sin statsborgerskabslov sådan, at det blev lovligt at besidde dobbelt statsborgerskab. Armenske statsborgere, der har opnået dobbelt statsborgerskab, har samme rettigheder som andre armenske statsborgere. De kan dog ikke blive medlem af det nationale parlament. Dobbelt statsborgere har også kun stemmeret, hvis de er opstillet i det armenske valgregister³⁴.

Lovteksten lyder således:

"Article 131. Dual Citizenship (amended 26.02.2007, RA Law No. 75-N)

A dual citizen is a citizen of more than one country at the same time.

A person who holds the citizenship of other countries in addition to RA Citizenship shall be deemed dual citizen of the Republic of Armenia.

For the Republic of Armenia, a dual citizen of the Republic of Armenia shall be recognized only as an RA citizen.

This provision extends also on those who, after January 1, 1995, accepted or were granted citizenship of another country without renouncing RA Citizenship as required by law, as well as on those RA citizens who renounced the RA citizenship unilaterally.

A dual citizen of the Republic of Armenia has the same rights, responsibilities and obligations as other RA citizens, except as prescribed by international treaties and law of the Republic of Armenia.

³² Country Report: Armenia, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory, December 2010: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=Armenia.pdf> p. 2

³³ Country Report: Armenia, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory, December 2010: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=Armenia.pdf> p.6

³⁴ Country Report: Armenia, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory, December 2010: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=Armenia.pdf> p.2

An RA citizen upon accepting or receiving the citizenship of another country shall inform the authorized body of the RA Government, no later than one month thereafter, in the manner required by the RA Government.

Failure to do so shall be subject to penalties as defined by law³⁵.

Opnåelse af statsborgerskab i Armenien

Den armenske statsborgerskabslov trådte først i kraft i 1995. Loven lagde vægt på princippet om ius sanguinis (herkomst)³⁶. Ifølge den armenske statsborgerskabslov har følgende ret til statsborgerskab:

"Article 9: Bases for the acquisition of RA Citizenship.

1. *RA Citizenship is acquired:*
2. *through recognition of citizenship;*
3. *by birth;*
4. *through receiving citizenship (naturalization);*
5. *through the restoration of citizenship;*
6. *through receiving citizenship as a group (group naturalization);*
7. *on the bases set forth in the international treaties of the Republic of Armenia;*
8. *in other cases set forth in this Law ³⁷.*

For at opnå naturalisation i Armenien skal man først have haft et permanent ophold i Armenien i ikke mindre end tre år. Derudover skal man kunne beherske det armenske sprog samt have kendskab til den armenske forfatning. Ifølge artikel 13 kan personer, der er af armensk herkomst, og personer, hvis ægtefælle, barn eller forældre er armensk statsborger, blive armenske statsborgere ved en simplificeret naturalisationsproces, hvor man ikke skal leve op til kravene om ophold og sprogkundskab:

"A person who is not an RA Citizen may be granted RA Citizenship without being subject to the conditions set forth in points 1) and 2) of the first part of this article, if he/she:

- 1) *marries a citizen of the Republic of Armenia or has a child who holds RA citizenship,*
- 2) *has parents or at least one parent that had held RA citizenship in the past or was born on the territory of the Republic of Armenia and had applied for RA Citizenship within 3 years of attaining the age of 18;*
- 3) *is Armenian by origin (is of Armenian ancestry)*
- 4) *has renounced RA Citizenship of his/her own accord after January 1, 1995³⁸.*

³⁵ Law on Citizenship (1995, as amended 2007), Article 13¹, Dual citizenship:

<http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/oeur/lxwearm.htm>

³⁶ Country Report: Armenia, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory, December 2010: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=Armenia.pdf> p. 15

³⁷ Law on Citizenship (1995, as amended 2007), CHAPTER 2: Acquisition of RA Citizenship, Article 9, Bases for the acquisition of RA Citizenship: <http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/oeur/lxwearm.htm>

³⁸ Law on Citizenship (1995, as amended 2007), CHAPTER 2: Acquisition of RA Citizenship, Article 13: acceptance into the citizenship of the Republic of Armenia:

<http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/oeur/lxwearm.htm>

Armensk statsborgerskab for tidligere sovjetborgere

Da den armenske statsborgerskabslov blev vedtaget (samme år som forfatningen) i 1995 udpegede man bestemte grupper, der boede uden for Den Armenske Sovjetrepublik, som kunne erhverve sig armensk statsborgerskab. Ifølge den sidste sovjetiske folketælling i 1989 boede der dengang over en million armeniere i de andre sovjetrepublikker. Samtidig havde den økonomiske situation i Armenien tvunget mange armeniere til at forlade landet i starten af 90'erne for at søge job andetsteds, primært i Rusland³⁹. Et forsøg på at trække en række af de udenlandske armeniere tilbage til hjemlandet blev derfor indskrevet i artikel 10 i den nye statsborgerskabslov.

Artikel 10 i loven om statsborgerskab beskriver de ovennævnte grupper således:

"Article 10: recognition of the citizenship of the Republic of Armenia.

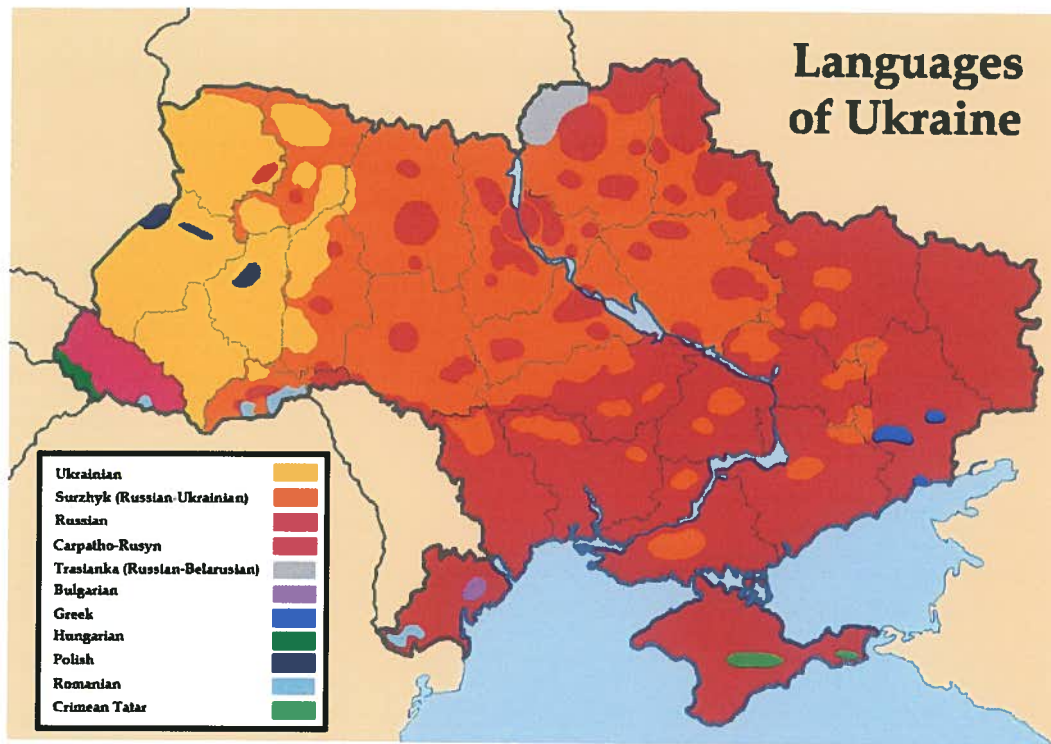
The following persons are recognised as the citizens of the Republic of Armenia:

1. *Citizens of the former Arm. SSR permanently residing on the territory of the Republic of Armenia, who until the enactment of the Constitution has not acquired the citizenship of another State or has rejected that citizenship within one year from the day of the enactment of this Law;*
2. *Stateless persons or former citizens of other USSR republics who are not foreign citizens permanently residing in the RA and before 31 December 2003 have applied for the acquisition of the RA citizenship (amended on 20 March 2002);*
3. *The former citizens of the Armenian SSR, who live outside the Republic of Armenia and have not acquire the citizenship of another country (amended on 12 April 2001⁴⁰)."*

³⁹ Country Report: Armenia, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory, December 2010: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=Armenia.pdf> p. 5

⁴⁰ Law on Citizenship (1995, as amended 2007), CHAPTER 2: Acquisition of RA Citizenship, Article 10: recognition of the citizenship of the Republic of Armenia: <http://www.lexadin.nl/wlg/legis/nofr/oeur/lxwearm.htm>

Ukraine

Ovenfor er et kort over de talte sprog i Ukraine. Det skal bemærkes, at data er fra 2001 udarbejdet af the Kiev National Linguistic University. Derfor skal man være opmærksom på, at billedet godt kan have ændret sig inden for de sidste 14 år, men tilbage står, at man i størstedelen af landet taler russisk eller blandingssproget Surzjik.

Nationalitet vs. Statsborgerskab

Som i Rusland skelner Ukraine på samme måde mellem ordene Nationalitet (національність) og Statsborgerskab (громадянство), hvor nationalitet refererer til en persons etniske tilhørsforhold, og statsborgerskab refererer til en persons tilhørsforhold til en bestemt stat⁴¹.

Dobbelt statsborgerskab

Ukraine anerkender ikke dobbelt statsborgerskab, hvilket fremgår af den ukrainske forfatnings artikel 4:

"Article 4

There is single citizenship in Ukraine. The grounds for the acquisition and termination of Ukrainian citizenship are determined by law⁴²."

⁴¹ Country Report: Ukraine, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory, April 2013: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=Ukraine.pdf> p. 1

⁴² Constitution of Ukraine [Ukraine], 28 June 1996, available at: <http://www.refworld.org/docid/44a280124.html>

Forholdet til dobbelt statsborgerskab har været grobund for stor politisk debat siden landets uafhængighed i 1991. Det skal i den forbindelse påpeges, at Ukraines første statsborgerskabslov fra oktober 1991 trådte i kraft, mens Ukraine stadig var en del af USSR. Det ukrainske kommunistparti og dets støtter har siden landets uafhængighed været varmt fortalere for dobbelt statsborgerskab, mens den mere nationalistisk sindede blok i Ukraine har været stærkt imod dette. For kommunisterne og deres støtter så man dobbelt statsborgerskab som en måde, hvorpå man kunne sikre tætte politiske bånd til andre stater. Dog så den mere nationalistisk sindede del af det politiske establishment dobbelt statsborgerskab som en måde, hvorved man igen med tiden ville blive forenet med Rusland i en stat⁴³. Derved har debatten om dobbelt statsborgerskab i Ukraine altid været farvet af Ukraines store nabo mod øst og forholdet hertil. For de nationalt sindede partier blev denne debat hurtigt en debat om landets suverænitet og territoriale integritet⁴⁴.

Da der ikke findes nogen bilateral aftale mellem Ukraine og andre stater om deling af information vedrørende statsborgerskab, er det forholdsvis svært for de ukrainske myndigheder at indhente bevis for, at en ukrainsk statsborger har opnået andet statsborgerskab⁴⁵.

Manglen på håndhævelsen af forbuddet mod at have mere end et statsborgerskab har ført til, at mange ukrainske statsborgere faktisk har mere end et statsborgerskab. Det estimeres fra forskellige kilder om et antal mellem 300.000 til et par millioner. Den tidligere guvernør fra Dnipropetrovsk Oblast, Igor Kolomojskij, har selv indrømmet at have 2 andre pas udover ukrainsk, nemlig israelsk og cypriotisk. De fleste ukrainske statsborgere med dobbelt statsborgerskab er fra Østukraine, hvor de har opnået russisk statsborgerskab, men der er også statsborger i den vestlige del af landet, som har opnået bl.a. rumænsk pas⁴⁶.

Derudover kræver de ukrainske myndigheder, at statsborgere, der har taget permanent ophold i udlandet, gennemgår en administrativ procedure for at få et såkaldt PMZh-stempel i sit pas. PMZh⁴⁷ stammer fra Sovjetunionen og blev udstedt til folk, der havde fået permanent ophold i en fremmed stat. På grund af den administrative byrde, det er at få et PMZh-stempel i sit pas, har mange ukrainske statsborgere, der er flyttet væk fra Ukraine, ikke mulighed for at frasiage sig sit statsborgerskab lovligt uden først at udfylde de administrative procedurer, der findes ved at få et sådant stempel. Dette betyder i realiteten, at mange ukrainske statsborgere, der har opnået et andet statsborgerskab har dobbelt statsborgerskab⁴⁸.

Proceduren for at frasiage sig sit ukrainske statsborgerskab er derfor således:

⁴³ Country Report: Ukraine, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory, April 2013: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=Ukraine.pdf> p. 4

⁴⁴ Country Report: Ukraine, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory, April 2013: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=Ukraine.pdf> p. 1

⁴⁵ ⁴⁵ Country Report: Ukraine, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory, April 2013: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=Ukraine.pdf> p. 11

⁴⁶ Kyivpost, Dual Identities, July 9, 2009: <http://www.kyivpost.com/content/ukraine/dual-identities-45040.html>

⁴⁷ På russisk: Постоянное место жительства, og betyder "permanent ophold i udlandet"

⁴⁸ Country Report: Ukraine, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory, April 2013: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=Ukraine.pdf> p. 18

1. Man skal først have udfyldt en ansøgning om PMZh. Dette kan gøres enten hos migrationstjenesten i Ukraine med en varighed på omkring 3-4 måneder, eller det kan gøres ved en ukrainsk diplomatisk repræsentation i udlandet. I dette tilfælde vil perioden være på ca. 1-1,5 år. Som følge heraf ville man blive fjernet fra sin bopælsregistrering i Ukraine, fjernet fra den militære registrering, samt frataget sit ukrainske indenrigspas, og man vil få et udenrigspas med et PMZh-stempel i.
2. Derefter skal man henvende sig til et konsulat eller en ambassade med pas med PMZh-stempel i, hvor man skal oprette sig som permanent registreret (bosiddende). Det er vigtigt, at man registrere sig som permanent og ikke midlertidigt
3. Indgiv en ansøgning om afkald på statsborgerskab i Ukraine ved en ambassade eller et konsulat. Uden et PMZh-stempel i dit udenrigspas kan dette ikke lade sig gøre.
4. Efter at Ukraines præsident har underskrevet et dekretet om pågældendes frasigelse af ukrainsk statsborgerskab skal man aflevere sit pas på en ambassade eller et konsulat, hvorefter man vil modtage et certifikat på, at man ikke længere er statsborger i Ukraine. Denne procedure kan tage op til 2 år.
5. Hvis det ønskes, kan man herefter i Ukraine udfylde dokumenter om en permanent opholdstilladelse efter kvote på grundlag af sit tidligere ukrainske statsborgerskab⁴⁹.

Opnåelse af statsborgerskab i Ukraine

"Article 6. Grounds for Acquisition of the Citizenship of Ukraine

The citizenship of Ukraine may be acquired:

- 1) *by birth;*
- 2) *by territorial origin;*
- 3) *due to admission to the citizenship;*
- 4) *due to restoration of the citizenship;*
- 5) *due to adoption;*
- 6) *due to taking a child under the guardianship or ward, placing a child into a child-care institution, medical institution, foster home or adopting family, or due to placing a child into a patronage fostering family (clause 6 of Article 6 hereof is set forth in accordance with the Law N 2663-IV (2663-15) dated 16.06.2005)*
- 7) *due to taking a wardship of a person, declared incapable by the court⁵⁰;*

For at opnå naturalisation i Ukraine skal man ifølge artikel 9 i loven om statsborgerskab af 2001 opfylde en række krav, som er beskrevet nedenfor:

"Article 9. Admission to the Citizenship of Ukraine

⁴⁹ СоцПроект "Россия-Украина", 05.03.2013. <http://russia-ukraine.tk/forum/97-2523>

⁵⁰ Law of Ukraine, On Citizenship of Ukraine (last amended 2005) [Ukraine], 18 January 2001, available at: <http://www.refworld.org/docid/44a280fa4.html> p. 4

A foreigner, or a stateless person, may be admitted to the citizenship of Ukraine following his/her application thereupon.

The following requirements shall be satisfied for being admitted to the citizenship of Ukraine:

- 1. Recognition and observance of the Constitution of Ukraine (254κ/96-BP) and the laws of Ukraine;*
- 2. Filing of a declaration of absence of foreign citizenship (for stateless persons) or an obligation of renunciation of foreign citizenship (for foreigners); Foreigners being citizens (subjects) of more than one state, shall file and obligation to renounce the citizenship of (allegiance to) all such states. [...]*
- 3. Permanent lawful residence at the territory of Ukraine during the last five years. This requirement shall not be applicable to foreigners or stateless persons, being married a citizen of Ukraine over two years, and to foreigners or stateless persons, who were married a citizen of Ukraine over two years and their marriage has terminated because of a death of the spouse. [...]*
- 4. Obtaining of a permit for immigration (first paragraph of clause 4 in the part second of Article 9 hereof includes amendments made in accordance with the Law N 2663-IV (2663-15) dated 16.06.2005). [...]*
- 5. Knowledge of the national language or its understanding to the extent, sufficient for communication. This requirement shall not be applicable to handicapped persons (blind, deaf, dumb).*
- 6. Existence of the lawful sources of living. This requirement shall not be applicable to persons that were granted the status of a refugee in Ukraine or asylum in Ukraine.*

Provisions, provided by clauses 3-6 in the second part hereof, shall not be applicable to persons, having distinguished services to Ukraine, as well as to those persons, whose admission to the citizenship of Ukraine is of a national interest to Ukraine⁵¹."

Man er dog undtaget en række af ovenstående krav, såfremt man har en tilknytning til det ukrainske territorium eller er af ukrainsk oprindelse. Dette er beskrevet i artikel 8:

"Article 8. Acquisition of the Citizenship of Ukraine by Territorial Origin

If a person himself/herself, or one of his/her parents, or his/her grandfather or grandmother, (full or half) blood brother or sister, a son or a daughter, or a grandchild, was born or permanently resided before August 24, 1991, at the territory that became the territory of Ukraine in accordance with the Law of Ukraine On Succession of Ukraine (1543-12), or if the person himself/herself, or, at least, one of his/her parents, or his/her grandfather or grandmother, (full or half) blood brother or sister, was born or permanently resided at any other territory, which was at the time of his/her born or permanent residence thereat a part of the territory of Ukrainian People's Republic, West Ukrainian People's Republic, Ukrainian State, Ukrainian Socialist Soviet Republic, Transcarpathian Ukraine, or Ukrainian Soviet Socialist Republic (Ukr.S.S.R.), and if such person is stateless, or is a foreigner, and has filed an obligation of renunciation of foreign

⁵¹ Law of Ukraine, On Citizenship of Ukraine (last amended 2005) [Ukraine], 18 January 2001, available at: <http://www.refworld.org/docid/44a280fa4.html> p.9-10

citizenship and an application for Ukrainian citizenship acquisition, such person, as well as his/her underage children, shall be registered as a citizen of Ukraine⁵²."

Ukrainsk statsborgerskab for tidligere sovjetborgere:

I starten af 1990'erne indgik Ukraine forskellige bilaterale aftaler med tidligere sovjetrepublikker om opnåelse af statsborgerskab samt opsigelse af samme. Disse aftaler blev indgået med henholdsvis: Hviderusland, Georgien, Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan og Usbekistan. Sidstnævnte aftale var møntet på løsningen af statsborgerskabsproblematikken i forhold til tidligere deporterede individer og deres efterkommere. Formålet ved aftalerne var at koordinere og simplificere kravene til at opnå statsborgerskab, hvis man havde familiære eller andet tilhørsforhold til den pågældende stat. Ved aftalerne håbede parterne at forhindre, at folk der engang var statsborgere i den samme stat, ikke skulle blive statsløse, samt at forhindre at folk opnåede dobbelt statsborgerskab. Dette fremgår endda eksplicit af aftalerne, der blev indgået med Kasakhstan, Kirgisistan og Georgien, hvor forebyggelse af statsløse og dobbelt statsborgerskab indgår i titlen på aftalerne. Det var Ukraines hensigt at indgå sådanne aftaler med alle postsovjetiske lande, men flere lande heriblandt Rusland har ikke vist sig villige til at indgå en sådan aftale med Ukraine⁵³.

⁵² Law of Ukraine, On Citizenship of Ukraine (last amended 2005) [Ukraine], 18 January 2001, available at: <http://www.refworld.org/docid/44a280fa4.html> p. 5-6

⁵³ Country Report: Ukraine, European University Institute. EUDO Citizenship Observatory, April 2013: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=Ukraine.pdf> p.14-15

Statsborgerskabsforhold i de frosne konflikter:

Situationen vedrørende statsborgerskab i de frosne konflikter varierer fra konflikt til konflikt. Dog er det værd at bemærke, at der ikke er nogen vestlige lande, der har anerkendt blot en af de nærværende konflikters selvstændighed (eller for Krims vedkommende optagelse i den Russiske Føderation), hvorfor Vesten ligeledes ikke anerkender disse landes pas eller officielle dokumenter.

Abkhasien og Sydossetien: I Abkhasien besidder mange statsborgere både abkhasiske og russiske pas. Dog har etniske georgiere bosiddende i Gali ikke abkhasiske pas, og de betragtes derfor for statsløse ifølge abkhasisk lov. Det samme gør sig gældende for den sydossetiske by Akhlagori, som også huser et stort antal etniske georgier. De fleste af disse personer har et georgisk pas, de kan imidlertid ikke vise disse til de russiske myndigheder, idet de så kan risikere at blive smidt ud eller få deres pas konfiskeret⁵⁴.

Nagorno-Karabakh accepterer dobbelt statsborgerskab og udsteder deres egne pas. Nagorno-Karabakhs indbyggere består af 99,7 procent armenier og har armenske pas, og de kan derfor rejse frit til Armenien og andre lande, hvor dette pas er anerkendt⁵⁵.

⁵⁴ FIDH - International Federation for Human Rights: Assessing human rights protection in Eastern European disputed and conflict entities, September 2014

http://www.fidh.org/IMG/pdf/rapport_disputed_entities_uk-ld3.pdf

⁵⁵ FIDH - International Federation for Human Rights: Assessing human rights protection in Eastern

I **Transnistrien** er spørgsmålet om pas og statsborgerskab ganske komplekst på grund af befolkningens sammensætning. Transnistrien udsteder sine egne pas og godkender dobbelt statsborgerskab. Ud af de i alt 500.000 mennesker, der bor i Transnistrien, er omkring 350-400.000 moldoviske statsborgere, 150-200.000 er russiske statsborgere og 100-150.000 er ukrainske statsborgere⁵⁶.

Krim: Den 18. marts 2014 blev alle beboere, der var bosiddende i den Ukrainske autonome republik Krim samt byen Sevastopol erklæret for statsborgere i Den Russiske Føderation. Dem, der ønskede at beholde deres ukrainske statsborgerskab havde en måned til at informere de russiske myndigheder. De folk, der ikke havde fået opholdstilledelse, ville derefter blive regnet som udlændinge i Den Russiske Føderation og kunne ikke opholde sig på Krim i mere end 180 dage.

Myndighederne erklærede, at ukrainske pas kun ville være tilladt inden den 1. januar 2015, hvorefter de vil blive betragtet som fremmede. De ville herefter ikke have mulighed for at modtage gratis lægebehandling, købe mobiltelefoner, betale regninger for offentlige forsyning (el, gas, varme), arbejde, studere m.m.

De ukrainske myndigheder anerkender ikke dokumenter udstedt af myndighederne på Krim, hvilket medfører, at folk, der har erhvervet sig et russisk pas udstedt på Krim, ikke kan rejse til andre steder af Ukraine. De kan med stor sandsynlighed også møde problemer i lande, som kræver visa fra russiske statsborgere, idet Ukraine har meddelt andre stater, at de anser disse dokumenter for ulovlige⁵⁷.

European disputed and conflict entities, September 2014

http://www.fidh.org/IMG/pdf/rapport_disputed_entities_uk-ld3.pdf

⁵⁶ Ibid.

⁵⁷ Atlantic Council; Freedom House: Human Rights Abuses in Russian-Occupied Crimea, March 2015 (published by Freedom House, available at [ecoi.net](http://www.ecoi.net))

http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1426147866_crimeareport-final.pdf